

TELECOMMUNICATIERECHT

AAK20178361

N.A.N.M. van Eijk

Wet- en regelgeving

In *KwartaalSignaal* 138 is stilgestaan bij de nieuwe Europese regels over *roaming* (het afhandelen van mobiele gesprekken in het buitenland). Belangrijkste verandering is de introductie van het ‘roaming like home’-principe: bellen/internetten in het buitenland kost evenveel als in het thuisland. Wel moest dit beginsel nog via nadere regelgeving worden ingevuld, alvorens in juni van dit jaar in werking te kunnen treden. Dat is gelukt. Er is overeenstemming bereikt over de groothandelstarieven (*wholesale*-tarieven) die aanbieders elkaar in rekening mogen brengen (IP/17/193; MEMO/17/855). Die bedragen vanaf 15 juni € 0,032 per minuut voor een telefoongesprek, € 0,01 voor een SMS-bericht en € 7,70 per GB voor data-Verkeer. Het tarief voor dataverkeer wordt in de komende jaren verder afgebouwd tot € 2,50 per GB in 2022. Hieruit blijkt dat de meest populaire dienst het langzaamst in prijs daalt en de vraag is of zelfs € 2,50 per GB wel aan de vraag beantwoordt. Hoe dramatisch de dalingen zijn laat zich goed illustreren aan de hand van de tarieven voor telefoongesprekken. Die mochten tien jaar geleden nog € 0,49 per minuut kosten. De overeenkomst tussen de Europese Raad en het Europees Parlement over de nieuwe tarieven moet nog de gebruikelijke vaststellingsprocedure doorlopen, maar dat moet wel lukken voor juni. Lagere tarieven voor mobiel bellen wil men graag voor de zomer-vakantie laten ingaan.

In 2013 ontstond grote commotie over de mogelijke overname van KPN door het Mexicaanse telecombedrijf América Móvil. Dit wordt geleid door Carlos Slim, een van de rijkste mensen ter wereld. De overname ging uiteindelijk niet door vanwege de beschermingsconstructie KPN had aangebracht. Desalniettemin mengde de Nederlandse politiek zich in de overnamestrijd en oordeelde de minister van Economische Zaken dat een overname door een Mexicaans bedrijf onwenselijk was. KPN maakt deel uit van wat ook wel ‘kritische infrastructuur’ wordt genoemd, en die mocht niet in Mexicaanse handen komen. In een brief aan de Tweede Kamer schrijft de minister van Economische Zaken dat bij dit soort overnames niet alleen bedrijfseconomische, maar ook geopolitieke of ideologische motieven spelen. Dit kan gelden voor buitenlandse staats-bedrijven of voor partijen die aan buitenlandse overheden of aan politiek-ideologische organisaties zijn verbonden (*Kamerstukken II*, 2016/17, 30821/24095, 34). Het is een vraagstuk dat de telecomsector overstijgt en onderdeel is van een bredere vraag over economische veiligheid in

diverse vitale sectoren, zo vervolgt de minister die in februari een voorontwerp van wet presenteerde (*www.internetconsultaties.nl*, Wet ongewenste zeggenschap telecommunicatie). Op grond van het ontwerp kan de minister van Economische Zaken vanuit het perspectief van de openbare orde en nationale veiligheid ongewenste zeggenschap in een telecommunicatiepartij verbieden. Deze publieke belangen worden geïllustreerd met een aantal voorbeelden. Via buitenlandse eigendom zou er druk op de Nederlandse overheid kunnen worden uitgeoefend en buitenlandse eigenaren zouden zich toegang tot de inhoud van de communicatie kunnen verschaffen, inclusief toegang tot overheidscommunicatie. Dit vormt een mogelijke bedreiging van de communicatievrijheid en nationale veiligheid. Volgens de tekst kan de minister zich verzetten tegen de verwerving van ‘overwegende zeggenschap’, waarbij het gaat om een aandeelhoudersbelang van ten minste 30% of andere structuren die controle geven over een onderneming. De aard van telecombedrijven is ruim gedefinieerd, omvat ook datacenters en internetknooppunten, maar kan nader worden uitgebreid via een AMvB. De impact van de wet is nog groter omdat deze ook ruimte biedt om op te treden tegen al bestaande zeggenschapsverhoudingen. De lijst van maatregelen is eveneens uitgebreid: zo kunnen overnames worden verboden, kan een bewindvoerder worden aangesteld en is gedwongen verkoop mogelijk.

Jurisprudentie

Bij de Rechtbank Rotterdam heeft op 23 maart een zitting plaats gehad over het besluit van de ACM dat T-Mobile moet stoppen met ‘gratis’ toegang tot muziekdiensten omdat dit in strijd zou zijn met de Nederlandse netneutraliteitsregels (*KwartaalSignaal* 142). In het volgende *KwartaalSignaal* kan waarschijnlijk bericht worden over de uitspraak van de rechtbank.

Toezichthouder ACM en KPN ontmoeten elkaar regelmatig bij de Rechtbank Rotterdam en het College van Beroep voor het Bedrijfsleven (CBB), de twee rechterlijke instanties die exclusief bevoegd zijn om te oordelen over de meeste geschillen op grond van de Telecommunicatiewet. In een vonnis van 22 februari (ECLI:NL:CBB:2017:43) doet het CBB uitspraak over geschillen met betrekking tot de aan KPN opgelegde verplichting om concurrenten tijdig te informeren over nieuwe diensten. Deze transparantie-verplichting maakt het mogelijk voor concurrenten om hierop te anticiperen. De zaak gaat verder over de regels die KPN verbieden om daarbij te discrimineren tussen het eigen retailbedrijf en concurrenten. Dat deels ACM, deels KPN gelijk krijgt van het CBB is op zich niets nieuws. KPN bracht in hoger beroep echter ook naar voren dat de Rechtbank Rotterdam te lang heeft gewacht met zijn oordeel in het geschil. Het CBB past de regels die daarvoor door de Hoge Raad zijn ontwikkeld toe en geeft KPN een 5% korting op de opgelegde boetes voor zover deze in stand zijn gebleven.

Literatuur

- Nota Frequentiebeleid 2016, *www.rijksoverheid.nl/binaries/rijksoverheid/documenten/rapporten/2016/12/07/de-nota-frequentiebeleid-2016/de-nota-frequentiebeleid-2016.pdf*.
- A.P. Engelfriet, ‘Trends in het internetrecht’, *IR* 2017, afl. 1, p. 18.
- J. van Steenis, R. van Neck & M. Geus, ‘De DSM-initiatieven van de Europese Commissie – Laveren tussen ambitie en realiteit (deel I)’, *Mediaforum* 2017, afl. 1, p. 13-22.